

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL

FACULTADE DE CIENCIAS DA COMUNICACIÓN

CURSO 2022-2023

CONTEXTUALIZACIÓN

A Facultade de Ciencias da Comunicación comezou a súa andaina en 2003, coa implantación do segundo ciclo da Licenciatura en Comunicación Audiovisual na oferta de titulacións da Universidade da Coruña.

No curso 2009-2010, como parte do proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, comezou a implantación progresiva dos primeiros cursos de dita titulación, xa como grao. Esta implantación conlevou o incremento exponencial do estudantado da Facultade e, en xeral, de toda a súa comunidade educativa, alén dunha transformación no perfil do seu alumnado.

Para dar resposta as demandas e necesidades dos estudantes do Grao en Comunicación Audiovisual, a Facultade puxo en marcha o Plan de Acción Titorial asignando a cada estudante a unha persoa titora de referencia para apoio e consulta durante o seu paso polo Centro.

A implantación do Mestrado Universitario en Producción Xornalística e Audiovisual (Resolución do 29 de agosto de 2018, da Secretaría Xeral de Universidades) no curso 2018-2019 e, posteriormente, do Grao en Creación Dixital, Animación e Videoxogos (Resolución de 28 de outubro de 2019) impulsou un proceso de crecemento da Facultade, aínda en marcha (neste curso, 2022/2023, vén de poñerse en marcha o último curso do Grao en Creación Dixital, Animación e Videoxogos), e incrementou a heteroxeneidade de intereses e perfís do alumnado.

No curso 2022/2023, a Facultade conta cun total de 493 estudantes de grao (256 persoas matriculadas no Grao de Comunicación Audiovisual e 237 no Grao de Creación Dixital, Animación e Videoxogos), a quen se orienta este proxecto de PAT. A estes estudantes débense as 30 persoas matriculadas no Mestrado en Producción Xornalística e Audiovisual.

ANÁLISE DE NECESIDADES

A Facultade de Ciencias da Comunicación, polo tanto, é un centro en crecemento que acolle titulacións moi próximas, mais con diferenzas no seu plantexamento así como no perfil de alumnado e profesorado, o que se vai reflectir en diferentes demandas e inxerencias ás que ten que dar resposta o deseño da acción titorial.

O Grao de Comunicación Audiovisual (a partir de agora CAV) conta cun perfil de alumnado vocacional e especialmente crítico. Dúas cualidades esenciais para o seu desempeño profesional que, non entanto, van afectar a súa percepción dos contidos do título, a docencia e a Facultade. Se ben a taxa de abandono é moi limitada cómpre reforzar a orientación e apoio ao estudantado para que entenda o porque da organización do plano de estudos (con materias de corte máis teórico nos primeiros cursos), a oportunidade da orientación do Grao de CAV na UDC no contexto comunicativo actual (fronte a comunicación audiovisual tradicional), e dalgún modo, para facelo partícipe do seu proceso de formación académica e preparación para a vida profesional.

A finais do curso 2020/21, aprobáronse dúas mencións para o alumnado de CAV: (1) en Comunicación Audiovisual Multiplataforma e (2) en Contidos 3D. Dúas mencións que marcarán o deseño de traxectorias académicas e, por ende, que precisan dun reforzo na labor de orientación.

A multiplicidade de especializacións e perfís profesionais que presenta este grao na UDC, máis nun momento de evolución do ecosistema comunicativo, vai facer preciso un apoio especial nos últimos cursos, tanto no que respecta á orientación académica (optativas, prácticas, TFG) como para o seu futuro profesional (continuidade de estudos, desenvolvemento profesional, etc.).

No caso do Grao en Creación Dixital, Animación e Videoxogos (a partir de agora CDAV) pódense sinalar vantaxes e problemáticas derivadas dun grao que se atopa en proceso de implantación.

En CDAV se ben o alumnado entra en contacto dende o primeiro momento con materias de compoñente práctico, a multiplicidade de especializacións -patente dende a propia denominación do Grao- e a diversidade de intereses e perfís das persoas que o cursan, xunto coa novidade do título tanto na UDC como no Sistema Universitario Español fan precisa unha labor de orientación e apoio que vai acadar especial protagonismo no terceiro curso pola converxencia no curso seguinte das materias optativas, as Prácticas curriculares e o TFG, na mesma liña que sucede no Grao de CAV.

O carácter "prospectivo" destas primeiras promocións fan preciso un reforzo tanto nas accións de apoio e orientación como na detección de posibles necesidades e demandas.

Na procura dunha orientación máis eficiente considerouse oportuna unha redistribución do profesorado titor de cara a que desenvolvesen as súa labor unicamente no grao en que imparten docencia. Nesta mesma liña, tendo en conta a compoñente proxectual dos cursos de segundo e terceiro (coas materias Proxecto de Animación e Proxecto de Videoxogos), considérase preciso unha orientación especializada que lles dote das ferramentas oportunas para o seu desenvolvemento profesional (portfolio, concursos, certames, convocatorias de financiación...).

Esta necesidade de orientación -común para ambos graos- vai vehicularse a través dos/a titores/a especializados/a que darán resposta a unha necesidade común para ambos graos (CAV e CDAV)

Asemade, ámbolos dous títulos contan con grande demanda, o que vai a levar a unha incidencia importante de alumnado de novo ingreso procedentes doutros graos (xa titulado ou por traslado de expediente) quer do ámbito da titulación, quer da rama de coñecemento, así como de titulados/as en Formación Profesional. Esta circunstancia, común para ambos graos, non só vai redundar na heteroxeneidade de perfís, senón tamén nunha diversidade no deseño das propias traxectorias académicas.

Finalmente outra das cuestións que cómpre reforzar é a participación do alumnado na Facultade e, en xeral, na vida universitaria. Se ben o contexto sanitario supuxo un freo para todo tipo de iniciativas asociativas e participativas cómpre motivar ao alumnado para que tome parte activa na vida do centro-universidade, xa como representante de estudantado, xa na participación e desenvolvemento doutro tipo de actividades de extensión universitaria.

OBXECTIVOS

O obxecto do PAT é o de acoller e acompañar ao alumnado de grao durante o seu paso pola Facultade e brindarlle toda a información precisa para a súa integración e participación na vida académica e incluso fóra de esta, con especial atención ao alumnado de novo ingreso.

Neste senso establécense como obxectivos principais para o PAT:

- Acoller e facilitar a integración do alumnado de novo ingreso na Facultade-Universidade.
- Brindar información sobre as diferentes actividades e servizos da Facultade como da Universidade tanto para ampliar a súa formación como para unha participación máis activa da vida universitaria.
- Orientar e apoiar ao alumnado no deseño e desenvolvemento da súa traxectoria académica-profesional.
- Potenciar tanto o rendemento académico do alumnado da Facultade como a adquisición de competencias transversais.
- Establecer canles para a interacción de alumnado e docentes de cara a unha orientación máis personalizada.
- Implicar ao estudiantado na organización e vida da Facultade en xeral e, en particular, na acollida e apoio ao alumnado de novo ingreso, na procura de tecer redes de intercambio-colaboración que podan levar a unha maior cohesión e integración da comunidade educativa.
- Detectar e canalizar debidamente as necesidades, carencias e problemáticas detectadas polo alumnado tanto no desenvolvemento da súa actividade académica como relacionada con ésta (relativa ás infraestruturas, materiais, organización e planificación da docencia...).

ORGANIZACIÓN TEMPORAL E CONTIDOS

En canto aos contidos do PAT neste curso establécense unha proposta de temáticas a tratar nos diferentes cursos/xuntanzas desenvolvidas. Esta proposta pretende, por unha banda, facilitar o traballo do profesorado titor e, por outra, reforzar a información respecto a determinadas propostas, actividades ou itinerarios académicos que van a serlle de utilidade no seu futuro inmediato. Estas titorías temáticas poden axudar a resolver dúbidas, a canalizar ditas demandas a outras persoas/servizos ou incluso a detectar carencias na información que lles brinda a Facultade.

Se ben esta estrutura ten unha base común, para os dous Graos, a súa adaptación ás necesidades académicas do alumnado en cada momento vai reflectirse na temporalización de determinadas temáticas (por exemplo a selección de optativas ou as materias de proxectos).

Así establécense tres xuntanzas para cada curso: a principios de curso (setembro ou os primeiros días de outubro), ao final do primeiro cuadrimestre (decembro) e ao final do segundo cuadrimestre (maio).

Táboa 1. Organización de contidos do Grao en Comunicación Audiovisual

<p>PRIMEIRO CURSO</p> <p>Acollida (posible emprego ficha). Presentación de organización e servizos da Facultade-UDC. Información sobre as ferramentas en liña para a docencia.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre (posible emprego de ficha). Reforzo información sobre cursos de apoio ao ensino.</p> <p>Xuntanza fin de segundo cuadrimestre. Información sobre mobilidade.</p>
<p>SEGUNDO CURSO</p> <p>Seguimento (posible emprego ficha). Información sobre mobilidade.</p> <p>Xuntanza de fin de primeiro cuadrimestre. Reforzo información sobre cursos de apoio ao ensino.</p> <p>Xuntanza de fin de segundo cuadrimestre. Información sobre oferta de optativas e mencións do Grao.</p>
<p>TERCEIRO CURSO</p> <p>Información sobre mobilidade e prácticas. Erasmus prácticas.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre. Información sobre mencións e modificación de optativas.</p> <p>Xuntanza fin de segundo cuadrimestre. Información sobre optativas e TFG.</p>
<p>CUARTO CURSO</p> <p>Reforzo información sobre prácticas e TFG. Información sobre o funcionamento de prácticas curriculares.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre. Presentación dos mestrados da Facultade. Posible información post-egreso (formativa-laboral).</p>

Táboa 2. Organización de contidos do Grao en Creación Dixital, Animación e Videoxogos

<p>PRIMEIRO CURSO</p> <p>Acollida (posible emprego ficha). Presentación de organización e servizos da Facultade-UDC. Información sobre as ferramentas en liña para a docencia.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre (posible emprego de ficha). Reforzo información sobre cursos de apoio ao ensino.</p> <p>Xuntanza fin de segundo cuadrimestre. Información sobre mobilidade.</p>
<p>SEGUNDO CURSO</p> <p>Seguimento (posible emprego ficha). Información sobre mobilidade.</p> <p>Xuntanza de fin de primeiro cuadrimestre. Reforzo información sobre cursos de apoio ao ensino.</p> <p>Xuntanza de fin de segundo cuadrimestre.</p>
<p>TERCEIRO CURSO</p> <p>Información sobre mobilidade e prácticas. Erasmus prácticas.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre.</p> <p>Xuntanza fin de segundo cuadrimestre. Información sobre optativas e TFG.</p>
<p>CUARTO CURSO</p> <p>Reforzo información sobre prácticas e TFG. Información sobre o funcionamento de prácticas curriculares.</p> <p>Xuntanza fin de primeiro cuadrimestre. Presentación dos mestrados da Facultade. Posible información post-egreso (formativa-laboral).</p>

Ademais destas temáticas, abordadas polo profesorado titor, levaranse a cabo sesións grupais e individuais específicas, relativas ás prácticas externas (coa responsable de Prácticas da Facultde), mobilidade de estudos (coa responsable de Mobilidade do Centro) e TFG (cos coordinadores de TFG). De forma individual desenvolveranse titorías específicas coa responsable de Apoio á diversidade e a Representante de Igualdade do Centro.

Estas titorías complementaríanse con outro tipo de accións de orientación grupal, ou individual baixo demanda, relativas á busca activa de emprego, ao desenvolvemento de currículo, portafolios ou *reel*, *pitching*, candidaturas de festivais, rexistro de autor ou incluso aspectos de utilidade máis a curto prazo como a solicitude dun certificado electrónico.

ORGANIZACIÓN DO PAT

Ata o curso 2020/2021 o PAT da Facultade de Ciencias da Comunicación seguía o modelo de asignación cada ano dun grupo de estudantes de primeiro curso -habitualmente entre 4 e 6 persoas- a cada docente-titor/a quen asumía a súa orientación ao longo do seu paso pola Facultade.

No curso pasado, co cambio na coordinación do PAT da Facultade, levouse a cabo un redeseño na organización do mesmo. Así no Grao en Comunicación Audiovisual pasouse dun sistema de titor/a e pequeno grupo de estudantes (4-6), a un de titora-curso na liña doutros centros da UDC. Este cambio foi moi positivo tanto no que respecta á participación do alumnado, como na canalización de problemáticas e demandas.

Tendo en conta esta experiencia, e tras atender as opinións e percepcións das persoas titoras, neste curso (2022/2023) optouse polo redeseño do PAT do Grao en Creación Dixital Animación e Videoxogos. Este PAT que seguía a organización tradicional da Facultade, pasaría a seguir unha organización de dúas persoas titoras por curso. Na súa asignación respectouse, dentro do posible, a asignación de persoas titoras tendo en conta o curso ou cursos nos que impartisen docencia, o que posibilita a disposición de espazos para a interacción titora-alumnado no tempo posterior ás aulas ou incluso integradas nestas.

Finalmente neste ano académico vólvese a continuar coas figuras de titor/a especializado/a. Unha figura que ten como cometido desenvolver unha orientación máis específica -grupal e persoal baixo demanda- para alumnado de 2º, 3º e 4º de ambos graos en cuestións como mobilidade internacional, desenvolvemento e distribución de obras dixitais-audiovisuais e ferramentas para a visibilidade e o desenvolvemento dunha marca persoal como creadores e creadoras. Este paso implicou o recoñecemento dunha labor que estes docentes xa viñan desenvolvendo en cursos anteriores de maneira informal, e que brinda un apoio de valor no tránsito cara a vida profesional.

Ademais desta orientación especializada a Facultade tamén conta coas figuras de titora de Atención á Diversidade e de Responsable de Igualdade, dúas figuras que neste momento converxen na Coordinadora do PAT e que -de maneira coordinada coa Unidade Universitaria de Atención á Diversidade (ADI) ou da Oficina para a Igualdade de Xénero (OIX)- buscan a integración plena do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou por razón de xénero e/ou orientación sexual experimenten barreiras para un acceso igualitario á vida universitaria.

Gráfico 1. Organización do PAT da Facultade. Graos CAV e CDAV

De forma complementaria, este curso mantense o programa de **alumnado mentor**. Tras dunha convocatoria pública para estudantes dos últimos cursos de CAV e CDAV (3º e 4º) o PAT da Facultade de Comunicación incorporou a un total de 11 estudantes (5 de CAV e 6 de CDAV) para orientar e apoiar o alumnado de novo ingreso. Cunha ratio de entre 10 estudantes asignados, estes mentores veñen a reforzar a labor do profesorado titor entre o alumnado de novo ingreso, aportándolles unha perspectiva diferente da Facultade-Universidade, e promovendo a súa integración tanto no ámbito estritamente académico como fóra deste.

O estudantado mentor complementará outras canles de transmisión información horizontal-vertical da Facultade, a través das persoas delegadas e representantes de alumnado, que ten servido nos últimos cursos para detectar necesidades e problemáticas

Para coordinar todas estas accións levaranse a cabo, a lo menos, tres xuntanzas de coordinación con cada un dos diferentes colectivos implicados (profesorado titor, titores/a especializados e alumnado mentor). A primeira a comezos de curso e as outras dúas ao rematar cada un dos cuadrimestres, co gallo de recoller e poñer en común as súas experiencias co alumnado titorizado-mentorizado, e determinar posibles accións de cara ao seguinte cuadrimestre-curso.

Para facilitar o contacto e a posta en común de demandas, dúbidas e/ou posibles problemáticas xurdidas durante a labor de orientación, así como para a difusión de información de interese, creáronse sendos grupos de Microsoft Teams.

RECURSOS MATERIAIS E HUMANOS

Os principal recurso do PAT da Facultade de Ciencias da Comunicación é o humano. A organización do PAT susténtase na implicación e colaboración de docentes e estudantes no seu desenvolvemento.

Neste senso, para o curso 2022/2023, contamos con 18 profesorado titor e 11 alumnado mentor. Estes recursos humanos vanse a distribuír da seguinte maneira por titulacións: 8 docentes titores/as (dous por curso) 5/6 alumnado mentor (ratio de 10:1 estudantes mentorizados).

En canto aos recursos materiais contamos cun espazo na páxina web do centro, que se vai a ampliar neste curso para recoller recursos que poidan ser de interese e apoio á labor do profesorado titor e o alumnado mentor.

Para reforzar o apoio ao alumnado de novo ingreso e, en xeral, de toda a comunidade de estudantes, neste curso se desenvolveu unha Guía de Acollida (<https://bit.ly/3MFhgaX>) con información de interese. Esta guía ven complementar á Guía do Estudante da UDC.

Outro recurso que vai a ter un rol esencial no desenvolvemento do PAT é Microsoft Teams. Ao igual que na docencia virtual a plataforma de videoconferencias permitirá unha comunicación (individual-grupal) máis directa co profesorado titor, o alumnado mentor e os estudantes de CAV e CDAV. A creación destes grupos non só supoñen unha canle para o contacto directo e a distribución de información de interese, segmentada por grupos, tamén facilitan a posta en común de demandas, necesidades, queixas que poden ser compartidas e ampliadas polo grupo de estudantes.

Esta plataforma tamén se vai a empregar para xuntanzas informativas e actividades formativas, unhas accións que se van trasladar ao contexto *offline* sempre que sexa posible.

De forma complementaria, dende a Coordinación, empregaranse listas de correo (alumnado profesorado) para distribución de convocatorias e actividades que poidan ser de interese para a comunidade educativa da Facultade. A modo de newsletter, esta difusión busca facilitar e centralizar o acceso á información fornecida por diversos medios, servizos i entidades.

Máis aló do virtual, no desenvolvemento de titorías e outro tipo de actividades do PAT na Facultade empregaranse outros medios dos que dispón o Centro.

A AVALIACIÓN

Para avaliar o desenvolvemento deste Plan de Acción Titorial establécense dous períodos de recollida de información: a finais do primeiro cuadrimestre e a finais do segundo cuadrimestre (avaliación final).

Se ben esta segunda avaliación será sobre a que se sustente o informe de memoria do PAT do Centro, o desenvolvemento dunha xuntanza intermedia co profesorado titor e o alumnado mentor, permitirá coñecer o desenvolvemento deste proxecto de PAT e incluso de adoptar algunha medida para unha implantación máis eficiente.

En canto aos indicadores ademais dos datos obtidos polo CUFIE da enquisa de avaliación do profesorado-titor desenvolverase un cuestionario propio, tamén para alumnado mentor, de cara a coñecer datos cuantitativos da súa labor: número de xuntanzas, titorías, participación... Estes datos complementaranse coas valoracións, percepcións e opinións recollidas durante as xuntanzas e que poden dar una perspectiva máis real do funcionamento do PAT da Facultade e o seu posible éxito máis aló do número de alumnado participante.

Con todos estes datos servirán tanto para elaborar o informe final como para establecer posibles accións de mellora para cursos posteriores.